

Chambre des Représentants.

SÉANCE DU 24 AVRIL 1912.

Proposition de loi modifiant le Code de procédure civile et permettant de renvoyer devant un juge unique les litiges commerciaux ne dépassant pas 600 francs.

DÉVELOPPEMENTS

MESSIEURS,

La loi du 12 août 1911 étendant la compétence ordinaire des Juges de paix aux actions civiles d'une valeur de 500 à 600 francs, est de nature à alléger les rôles des Tribunaux de première Instance.

Il importe de parer à une nécessité plus évidente en votant une loi qui permette de désencombrer les rôles beaucoup plus chargés des Tribunaux de Commerce, d'une foule de litiges inférieurs à 600 francs.

D'après le principe de l'article 12 de la loi sur la compétence du 25 mars 1876, toutes les affaires de nature commerciale, quelque infimes soient-elles, doivent être introduites devant le Tribunal de Commerce. Elles doivent y être instruites et jugées par le Tribunal entier.

Devant certains Tribunaux de Commerce, les audiences ordinaires ne suffisent pas à assurer l'expédition normale des affaires, parce que le très grand nombre d'affaires du taux le plus minime, entravent l'examen régulier des affaires de sérieuse importance.

Plusieurs de ces tribunaux ont dû instituer une procédure d'occasion, qui s'inspire de l'art 429 du Code de Procédure civile, et ils renvoient les litiges de moins de 100 francs devant un juge unique, aux fins de conciliation.

Mais, en cas de désaccord persistant, ces affaires sont nécessairement renvoyées à l'audience, où elles surchargent les audiences réservées aux affaires à plaider. Le mal est incontestable.

Le remède proposé par l'extension de la compétence des juges de paix aux matières commerciales, a trouvé de sérieuses objections.

Nous proposons de pouvoir renvoyer bon nombre de ces procès devant un juge unique.

Alors qu'il est fort difficile et exceptionnel d'obtenir que le Tribunal en entier se réunisse pour des audiences spéciales, rien ne serait plus facile que d'obtenir pareille audience d'un seul juge délégué.

Les plaideurs trouveraient toutes garanties devant cette juridiction.

Ils n'y seraient renvoyés qu'à leur demande expresse, actée au plumeitif d'audience, et qui constituerait une forme de compromis.

Le juge-arbitre délégué serait assisté du référendaire ou d'un référendaire adjoint. A leur défaut, le Tribunal pourrait assumer un avocat, qui, après serment prêté devant le Tribunal, assisterait le juge délégué.

La procédure usitée devant le Tribunal de Commerce, conformément aux articles 414 et suivants du Code de Procédure Civile, devrait être suivie.

Nôtre projet limite la compétence de cette juridiction nouvelle à 600 francs pour la mettre en concordance avec celle des juges de Paix.

La juridiction du juge unique est imposée au justiciable en matière civile. Il nous semble qu'il n'y a pas de motifs pour empêcher les parties d'y recourir volontairement en matière commerciale.

VAN-LEYNSEELE.

PROPOSITION DE LOI

modifiant le Code de procédure civile et permettant de renvoyer devant un juge unique les litiges commerciaux ne dépassant pas 600 francs.

ARTICLE UNIQUE.

La disposition suivante est ajoutée au Code de procédure civile, dont il il formera l'article 428*bis* :

« Quand la valeur du litige ne dépasse pas 600 francs, le tribunal de commerce pourra, à la demande conjointe des parties, renvoyer l'affaire devant un juge qu'il délèguera, et qui, assisté d'un référendaire ou d'un greffier assumé, docteur en droit, instruira et jugera l'affaire selon les règles prévues au présent titre. »

WETSVOORSTEL

wijzigende het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en toelatende de geschillen in handelszaken beneden de 600 frank te verwijzen naar een eenigen rechter.

EENIG ARTIKEL.

De volgende bepaling wordt, als artikel 428*bis*, toegevoegd aan het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering :

« Indien de waarde, waarover geschil is, 600 frank niet te boven gaat, kan, op eenstemmig verzoek van partijen, de Rechtbank van Koophandel de zaak verwijzen naar een rechter, welken zij aanwijst, en die, bijgestaan door een referendaris of door een bijgenomen griffier, meester in de rechten, de zaak behandelt en berecht overeenkomstig de regelen, bij dezen titel voorzien. »

H. VAN LEYNSEELE,
Alb. THOORIS,
Louis FRANCK,
L. JOUREZ,
R. CLAES,
Ernest NOLF.

4

Kamer der Volksvertegenwoordigers.

VERGADERING VAN 24 APRIL 1912.

Wetsvoorstel wijzigende het wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en toelattende de geschillen in handelszaken beneden de 600 frank te verwijzen naar een eenigen rechter.

TOELICHTING.

MIJNE HEEREN,

De wet van 12 Augustus 1911, die de gewone bevoegdheid der vrederechters uitstrekt tot de burgerlijke rechtsvorderingen bedragende 300 tot 600 frank, is van aard om het de rechtbanken van eersten aanleg min druk te maken.

Klaarblijkelijk is het nog meer noodzakelijk eene wet in te voeren die de rol der Rechtbanken van koophandel zou vrijhouden van tal van geschillen beneden de 600 frank.

Op grond van het beginsel dat ligt besloten in artikel 12 der wet 25 Maart 1876 op de bevoegdheid, moeten al de eigenlijke handelszaken, hoe gering ook, worden gebracht voor de rechtbanken van koophandel. Zij moeten er worden behandeld en berecht door de gansche rechtbank.

Voor sommige rechtbanken van koophandel, kan men de zaken niet afdoen op de gewone terechtzittingen, omdat het zeer groot getal zaken, loopende over het kleinste bedrag, een hinderpaal is voor het regelmatig onderzoek der zaken die bepaald van belang zijn.

Verscheidene dier rechtbanken hebben eene uitzonderlijke rechtspleging moeten instellen, gegrond op artikel 429 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering : zij verwijzen de geschillen, die beneden de 100 frank blijven, voor een eenigen rechter ten einde ze bij te leggen.

Doch, worden partijen het niet eens, dan worden die zaken noodzakelijk verwezen naar de terechtzitting, zoodat ze beletten dat de te bepleiten zaken kunnen afgehandeld worden. Het kwaad is buiten tegenspraak.

Het hulpmiddel waaraan men gedacht had, bestaande in de uitbreiding van de bevoegdheid der vrederechters tot de handelszaken, gaf aanleiding tot ernstige tegenwerpingen.

Ons voorstel komt hierop neer : een aantal dier rechtsvorderingen te verwijzen naar een eenigen rechter.

Is het zeer moeielijk, is het zeldzaam dat men er eene gansche rechtbank kan toe brengen te vergaderen voor bijzondere terechtzittingen, niets ware gemakkelijker zulks te verkrijgen van een eenigen, daartoe aangestelden rechter.

Deze rechtsmacht zou voor de pleitende partijen alle waarborgen opleveren. Ze zouden er slechts op haar uitdrukkelijk verzoek naar verwezen worden en dit verzoek, op het zittingsblad aangeteekend, zou een soort van overeenkomst uitmaken.

De aangestelde rechter-scheidsrechter zou worden bijgestaan door den referendaris of door een toegevoegden referendaris.

Bij hunne ontstentenis, zou de rechtbank zich kunnen wenden tot een advocaat en deze, na den eed te hebben afgelegd voor de Rechtbank, zou den aangestelden rechter ter zijde staan.

De rechtspleging in gebruik voor de rechtbank van koophandel, overeenkomstig de artikelen 414 en volgende van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering, zou van toepassing zijn.

Ons ontwerp beperkt de bevoegdheid van die nieuwe rechtsmacht tot 600 frank, ten einde ze in overeenstemming te brengen met die der vrederechters.

De rechtsmacht van den eenigen rechter wordt de pleitende partijen opgelegd in burgerlijke zaken. Het komt ons voor, dat er geene redenen zijn om ze te beletten daartoe vrijwillig hare toevlucht te nemen in handelszaken.

VAN LEYNSEELE.

PROPOSITION DE LOI

modifiant le Code de procédure civile et permettant de renvoyer devant un juge unique les litiges commerciaux ne dépassant pas 600 francs.

ARTICLE UNIQUE.

La disposition suivante est ajoutée au Code de procédure civile, dont il il formera l'article 428*bis* :

« Quand la valeur du litige ne dépasse pas 600 francs, le tribunal de commerce pourra, à la demande conjointe des parties, renvoyer l'affaire devant un juge qu'il délèguera, et qui, assisté d'un référendaire ou d'un greffier assumé, docteur en droit, instruira et jugera l'affaire selon les règles prévues au présent titre. »

WETSVOORSTEL

wijzigende het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en toelatende de geschillen in handelszaken beneden de 600 frank te verwijzen naar een eenigen rechter.

EENIG ARTIKEL.

De volgende bepaling wordt, als artikel 428*bis*, toegevoegd aan het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering :

« Indien de waarde, waarover geschil is, 600 frank niet te boven gaat, kan, op eenstemmig verzoek van partijen, de Rechtbank van Koophandel de zaak verwijzen naar een rechter, welken zij aanwijst, en die, bijgestaan door een referendaris of door een bijgenomen griffier, meester in de rechten, de zaak behandelt en berecht overeenkomstig de regelen, bij dezen titel voorzien. »

H. VAN LEYNSEELE,
Alb. THOORIS,
Louis FRANCK,
L. JOUREZ,
R. CLAES,
Ernest NOLF.